

תוספת מס' 1.

לעתון הרשמי, גליון מיוחד מס' 1126, מיום 22 באוגוסט, 1941.

פקודת מס ההכנסה.

מס' 23 לש' 1941.

פקודה המטילה מס על ההכנסות ומסדירה את גבייתו.

חלק א—הקדמה.

הנציב העליון לפלשתינה (א"י) מחוקק בזה בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י) לאמור:—

1. פקודה זו תקרא פקודת מס ההכנסה, 1941, והיא תקבל תוקף ביום 1 השם הקצר.
בספטמבר, 1941.

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שבצדם חוץ אם ענין הכתוב הנדרות.
יחייב פירוש אחר:—

„החייב במס” פירושו האדם החייב בתשלום מס ההכנסה.

„פקיד ההערכה” פירושו כל פקיד שהנציב העליון מלא את ידו לעשות כל הערכה עפ"י הפקודה הזאת.

„חבר אנשים” פירושו כל חבר בני אדם, בין מאוגד כאישיות משפטית ובין בתורת חברים, וכל חברה, אחוה, חברות או אגודה של בני אדם בין מאוגדות ובין בלתי מאוגדות.

„הכנסה החייבת במס” פירושה הסכום הכולל של הכנסתו של כל אדם מן המקורות המפורטים בסעיף 5 אשר יותר לו לאחר הניכויים והפיטורין המתאימים עפ"י הפקודה הזאת.

„המנהל” פירושו המנהל הממונה על ביצועה של הפקודה הזאת.

„חברה” פירושה כל חברה הרשומה עפ"י החוק הנוהג בפלשתינה (א"י) וכל חברה אשר, אעפ"י שנרשמה בחוץ לארץ, מנהלת עסקים בארץ או יש לה משרד או מקום עסק בה, ותכלול גם אגודה שיתופית.

„ריבית על אגרת חוב” פירושה הרבית המשתלמת ע"י חברה עפ"י או בתוקף אגרת חוב או שטר נאמנות של אגרת חוב אם בצורת משכנתא ואם באמצעות מסמך אחר המאשר חוב.

„אדם שנעשה פסול“ פירושו כל קטן, שוטה, הדיוט, חולה רוח או אדם הנתון לפסלות חוקית.

„הרשות המקומית“ פירושה עיריה, מועצה מקומית או רשות דומה אחרת שנתכוננה עפ"י כל פקודה הנוהגת באותה שעה הקובעת הוראות בענין יצירת רשויות על שלטון מקומי, ותכלול כל אגודה שיתופית או כל גוף אחר המשמש באותה שעה בתפקידים של רשות מקומית.

„אדם“ כולל כל חברה או התאגדות או חבר בני אדם בין מאוגד ובין בלתי מאוגד.

„קבוע“ פירושו קבוע עפ"י התקנות שהותקנו עפ"י הפקודה הזאת.

„מס“ פירושו מס ההכנסה המוטל עפ"י פקודה זו.

„שנת ההערכה“ פירושה תקופת שנים עשר החדשים המתחילה ביום הראשון באפריל, 1941, וכל תקופה של שנים עשר חודש שלאחריה.

חלק ב—הנהלה.

3. לצורך ביצועה הנכון של הפקודה הזאת, רשאי הנציב העליון למנות מנהל, פקיד הערכה ושאר פקידים או בני אדם שיהא צורך בהם.

מינוי רשות
אדמיניסטרטיבית.

4.—(1) כל אדם המשמש בכל תפקיד רשמי או העוסק בביצועה של פקודה זו חייב להתחשב ולטפל בכל המסמכים, הידיעות, הדוחות, רשימות ההערכה וההעתיקים של רשימות אלה בנוגע להכנסתו ולפרטי הכנסתו של כל אדם כבמסמכים סודיים וחשאיים.

פוריות רשמית.

(2) שום אדם שנתמנה עפ"י הוראות הפקודה הזאת או העוסק בביצוען לא יהא נדרש להראות בשום בית משפט שום דוח, מסמך או הערכה או לגלות או למסור בשום בית משפט כל ענין או דבר שבא לידיעתו או אגב מילוי תפקידיו עפ"י פקודה זו אלא במדה שיהא צורך לשם מתן תוקף להוראות הפקודה הזאת או כדי להגיש תביעה משפטית על עברה שנעשתה בקשר למס הכנסה או במהלך הברור של תביעה כזאת.

(3) כל אימת שעפ"י החוק הנוהג בכל חלק ממושבות הוד מלכותו או בכל חלק הנתון לחסותו של הוד מלכותו או בכל ארץ אשר עליה קבל הוד מלכותו מנדט מטעם חבר הלאומים והוא מתנהל ע"י ממשלת הוד מלכותו בממלכה המאוחדת, נקבעה הוראה לשחרור אדם ממס הכנסה לחשבון מס הכנסה ששולם בפלשתינה (א"י), הרי חובת הסודיות המוטלת עפ"י סעיף זה לא תמנע את גילויין של העובדות שיהא צורך בהן לפקידים המוסמכים של הממשלה באותו חלק או באותו המקום או באותה ארץ כדי לאפשר את מתן השחרור המתאים בכל אותם המקרים אשר בהם תובעים שחרור ממס הכנסה בפלשתינה (א"י) או ממס הכנסה באותו חלק, באותו מקום או באותה ארץ.

(4) כל שיש ברשותו או בהשגחתו כל מסמך, ידיעות, דוחות, או רשימות הערכה או העתיקים של רשימות כאלה בנוגע להכנסה או לפרטי ההכנסה של כל אדם, ואשר בכל עת שהיא מגלה או מנסה לגלות אותן ידיעות או כל דבר הכלול באותם מסמכים, דוחות, רשימות או העתיקים לכל אדם —

(א) חוץ מלאדם שהנציב העליון הרשהו לגלותם לו; או

(ב) שלא לצרכי הפקודה הזאת ;

יאשם בעברה על הפקודה הזאת, ובצאתו חייב בדינו, יהא צפוי למאסר לא יותר משה חדשים או לקנס לא יותר מ־100 פונט.

חלק ג—הטלת המס.

הטלת מס
ההכנסה.

5.—(1) בהתחשב עם הוראות הפקודה הזאת ישולם מס ההכנסה עפ"י הדרגה או הדרגות המפורטות לקמן לשנת ההערכה המתחילה ביום 1 באפריל, 1941, ולכל שנת הערכה שלאחריה על הכנסתו של כל אדם הנובעת או המתקבלת בפלשתינה (א"י) מן הדברים דלקמן:—

(א) רוחים מכל מסחר, עסק, מקצוע חפשי או מקצוע תהיה מה שתהיה תקופת הזמן אשר בה התנהל או נמשך אותו מסחר, עסק, מקצוע או מקצוע חפשי ;

(ב) רוחים מכל עבודה, לרבות השווי השנתי המוערך של כל מעון, פנסיון או דירה, או כל קצבה אחרת (פרט לקצבת־כלכלה, קצבת נסיעה או קצבת נציגות אשר הוכח להנחת דעתו של פקיד ההערכה כי הוצאה למטרות חוץ מן המטרות אשר בעדן אין מתירין כל ניכוי עפ"י סעיף 13 של הפקודה) שניתנה בעד העבודה אם בכסף ואם בצורה אחרת ;

(ג) השווי השנתי הנקי של קרקע וההשבחות שעליה שבעליהן או אדם אחר בשמו משתמש בהן, או התפושות ע"י המחזיק ללא תשלום דמי שכירות לצורך דירה או הנאה לעצמו ולא לצורך ריוח או תועלת ;

(ד) דיוידנדה, ריבית או דמי דיסקונטה ;

(ה) כל פנסיה, תשלום או הענקה שנתית ;

(ו) דמי שכירות וחכירה, דמי זכיון, פרימיות וכל שאר רווחים הנובעים מרכוש ;

(ז) שווי של כל יכול המתקבל בעד השמוש בהון, ברכוש, בזרעים או בבהמות מקנה המשמשים לצורך הנהלת משק, או כל חלק ברוחים המתקבל בעד שמוש כזה.

(2) כל סכום שנגבה עפ"י כל ביטוח נגד הפסד של רוחים יובא בחשבון בבירור כל רוחים או הכנסה :

בתנאי כי לשנת ההערכה 1941-42, ישולם מס זה הכנסה בשעור של שבעה חלקים משנים עשר מן הדרגה או הדרגות המפורטות לקמן.

6. מס יוטל וייגבה בעד כל שנת הערכה מן ההכנסה החייבת במס של כל אדם בשנה שקדמה לשנת ההערכה :

בתנאי כי אם חדל להיות לאדם באיזו שנת הערכה שהיא כל מקור הכנסה אשר רכש אותו לפני יום ה־1 באפריל, 1940, כי אז יטילו ויגבו מס על ההכנסה מאותו מקור על יסוד ההכנסה של שנת ההערכה ולא על יסוד ההכנסה של השנה שקדמה לשנת ההערכה.

תקופות הערכה
מיוחדות.

7. כל אימת שנוכח פקיד ההערכה כי איזה אדם נוהג לסגור את חשבונות מסחרו או עסקו באיזה יום זולת היום האחרון שלפני כל שנת הערכה, רשאי

פקיד ההערכה להרשות כי הרוחים של אותו מסחר או עסק יחושבו לצורך הפקודה הזאת על יסוד ההכנסה של השנה שנסתיימה באותו יום בשנה הקודמת לשנת ההערכה אשר בו היו נוהגין בדרך כלל לסגור את חשבונות העסק או המסחר הנ"ל: בתנאי כי כשניתנה רשות לגבי איזו שנת הערכה, יוטל וייגבה המס לכל שנה שלאחריה על יסוד הרוחים לשנה תמימה המסתיימת באותו תאריך בשנה הקודמת לשנת ההערכה בהתחשב עם כל תקון שיהא צודק והוגן לדעת פקיד ההערכה.

חלק ד—פיטורין.

8.—(1) ההכנסות דלקמן תהיינה פטורות מן המס:—

פיטורין.

(א) המשכורת הרשמית המשתלמת למנהל עניני הממשלה;

(ב) הכנסתה של כל רשות מקומית במדה שאותה הכנסה אינה נובעת מעסק או ממסחר המתנהל ע"י הרשות המקומית;

בתנאי שהנציב העליון במועצה, רשאי בצו, בהתחשב עם התנאים שיאבה להטיל ולמשך התקופה שתפורט בצו, לפטור מן המס את הכנסתה של כל רשות מקומית הנובעת מעסק או ממסחר אם נוכח כי פיטורים אלה הם לטובת הכלל;

(ג) הכנסתה של אגודה שיתופית במדה שאותה הכנסה מתקבלת מעסקים עם החברים;

בתנאי כי הנציב העליון במועצה רשאי, עפ"י הצעת רושם האגודות השיתופיות, ואם נוכח כי הפיטורין יהיו לטובת הצבור, לפטור את הכנסתן של אגודות שיתופיות הנובעות מעסקים עם בלתי-חברים;

(ד) ההכנסה של כל קרן תגמולים אשר נוצרה כחוק ע"י רשות מקומית;

(ה) ההכנסה של כל קרן-פנסיות או קרן-תגמולין או קרן אחרת שנתאשרה ע"י המנהל;

(ו) ההכנסה של כל מוסד דתי, מוסד צדקה או מוסד חינוכי בעל אופי צבורי במדה שאותה הכנסה אינה נובעת מעסק או ממסחר המתנהל ע"י אותו מוסד וכן ההכנסה של הקדשות בעלי אופי צבורי;

(ז) המשכורת המשתלמת לחברי שרותי הקונסוליות הקבועות של ארצות נכר בעד משרותיהם או בעד השרות שהם משרתים בתפקידם הרשמי;

(ח) המשכורת המשתלמת מכספי הקיסרות לאנשי חילות הוד מלכותו ולאנשים המשמשים בשירות הקבוע של הממשלה הקיסרית בפלשתינה (א"י) בעד משרותיהם בממשלה הקיסרית;

(ט) פנסיות לפצועים ולאנשים שנעשו פסולים בשל פצעים או פסלויות שנגרמו ע"י המלחמה;

(י) כל סכום חד-פעמי שנתקבל בתור תגמול ע"י אדם שפרש ממשרתו או ע"י יורשי אדם שמת או בתור פצויים חד-פעמיים בשל מות או חבלות;

(יא) הרווחים של בעל אניות בלתי-תושב לפי ההגדרה בסעיף 19 של הפקודה הזאת, בתנאי שהארץ שאותו בעל אניות בלתי-תושב שייך לה

פוטרת אף היא מן המס בעלי אניות שאינם תושבים באותה ארץ והם תושבים בפלשתינה (א"י), ואם אותה ארץ אינה הממלכה המאוחדת — בתנאי שאותה ארץ פוטרת מן המס בעלי אניות שאינם תושבים באותה ארץ והם תושבים בממלכה המאוחדת ;

(יב) אותו חלק של ההכנסה שנתקבל ע"י כל אדם מזכיון שנתן הנציב העליון לאדם הפטור ממס הכנסה עפ"י תנאי אותו הזכיון ;

בתנאי כי שום דבר האמור בסעיף זה לא יפורש כאלו הוא בא לפטור מן המס כל דיוידנדה, רבית, הענקה, משכורת, או שכר עבודה ששולמו לידי מקבליהו כולן או מקצתן מתוך ההכנסה הפטורה מן המס כאמור.

(2) רשאי הנציב העליון במועצה לפטור כל אדם או סוג של בני אדם מהוראות הפקודה הזאת כולן או מקצתן בשל כל נימוק שהוא ימצא אותו מספיק.

כמכותו של הנציב
העליון במועצה
לפטור אדם
מהוראות הפקודה

מלוח ממשלה.

9. הנציב העליון רשאי להורות בכרוז שיפרסם בעתון הרשמי כי הרבית המשתלמת על כל מלוה הזקופה כחוב על קופת ההכנסות הצבוריות של פלשתינה (א"י) תהא פטורה מן המס אם בדרך כלל ואם רק לחשבון הרבית המשתלמת לאנשים שאינם תושבים בפלשתינה (א"י) ; ומשהכריז הנציב העליון כך, תהא אותה רבית פטורה מן המס כאמור החל מאותו תאריך ועד לשעור המפורט בכרוז.

10. לא ישולם מס בעד כל הכנסה הנובעת מחוץ לפלשתינה (א"י) והמתקבלת בה ע"י אדם שהוא בפלשתינה (א"י) לצורך זמני בלבד ולא כדי לקבוע בה את מקום מושבו ואשר למעשה לא התגורר בפלשתינה (א"י) באיזה זמן או באיזה זמנים במשך תקופה המצטברת בס"ה לששה חדשים בשנה שקדמה לשנת ההערכה.

ישיבת עראי.

חלק ה—ניכויים.

11.—(1) לצורך בירורה של ההכנסה החייבת במס של כל אדם, ינוכו כל ההוצאות שאדם הוציא במשך השנה הקודמת לשנת ההערכה אך ורק לשם יצירת ההכנסה, ובכלל זה —

איזה ניכויים
ייעשו.

(א) חוץ מבמקרים הקבועים לקמן, הסכומים שישלם אותו אדם בתורת רבית על כל כסף שהוא לווה כל אימת שפקיד ההערכה נוכח כי הרבית שולמה בעד ההון ששמש לרכישת ההכנסה.

(ב) דמי שכירות או חכירה ששולמו ע"י שוכר בנינים או חוכר קרקע בעד הבנינים או הקרקע התפושים על ידו לצורך רכישת ההכנסה.

(ג) כל אימת שאדם העוסק בכל עסק, מסחר, מקצוע או מקצוע חפשי הוציא איזה סכום לשם החלפת המכונות או הציוד שהשתמש בהם באותו עסק, מסחר, מקצוע חפשי או מקצוע ואשר נתישנו, סכום השווה למחיר המכונות שהוחלפו לאחר שינוכה מאותו מחיר סכום השווה לפחת הכולל שחל מחמת ההתישנות או הכליה והבליה למן היום אשר בו קבלה פקודה זו תוקף וכל סכום שנתקבל ממכירתם של הציוד והמכונות הישנים.

(ד) כל סכום שהוצא על תקן הבית, הציוד, או המכונות ששימשו לרכישת ההכנסה או על חידושו, תיקונו, או שינויו של כל מכשיר או כלי או חפץ ששמש כאמור.

(ה) חובות רעים אשר נצטברו בכל עסק, מסחר, מקצוע חפשי או מקצוע ואשר הוכח כדי הנחת דעתו של פקיד ההערכה כי נעשו חובות רעים במשך השנה שקדמה לשנת ההערכה, וחובות מסופקים עד לשעור ההפסד שבכל חוב וחוב במשך השנה הנ"ל, לפי הערכה שתניח את דעתו של פקיד ההערכה, ואפילו הגיע זמן פרעונם של אותם החובות הרעים או המסופקים לפני תחילתה של אותה שנה, בתנאי שכל הסכומים שנגבו במשך השנה הנ"ל על חשבון סכומים שנמחקו או נוכו קודם לכן כחובות רעים או מסופקים יהא דינם לצורך הפקודה הזאת כדין כספים שנכנסו מן המסחר, העסק, המקצוע החפשי או המקצוע במשך אותה שנה;

(ו) כל סכום שתרם מעביד לאגודה או לקרן של פנסיות, חסכונות או תגמולים או לכל אגודה או קרן אחרת אשר נתאשרו ע"י המנהל;

(ז) ההוצאה על הפעולות למניעת סחף הקרקע;

(ח) ההוצאה על אמצעי התגוננות בפני התקפות מן האויר;

(ט) בעד פחת של בנינים, מכונות, ציוד או רהיטים השייכים לאדם החייב במס והמשמשים לצרכי עסק, מקצוע או מקצוע חפשי, סכום השווה לאותה מכסת האחוזים ממחיר הקרן של הנכסים הנ"ל לאדם החייב במס, אשר תיקבע לכל מקרה ומקרה או לכל סוג של מקרים; בתנאי —

(1) שיימסרו הפרטים הקבועים;

(11) כי כשא־אפשר ליתן תוקף מלא לניכוי כזה בכל שנה שהיא מחמת שאין רווחים החייבים במס לאותה שנה או מחמת שהרווחים החייבים במס הם פחותים מן הניכוי, מצרפין את הניכוי או חלק מן הניכוי, כפי שהענין יחייב, אשר לא ניתן לו תוקף, לסכום הניכוי על חשבון הפחת לשנה שלאחריה ורואין אותו כחלק מן הניכוי לאותה שנה, או אם אין באיזה שנה ניכוי — רואין אותו כניכוי לאותה שנה, וכן על זה הדרך לשנים שלאח"כ;

(111) הסכום הכולל של ניכוי זה שיינתן עפ"י פקודה זו לא יעלה בשום אופן על מחיר הקרן של הבנינים, המכונות, הציוד או הרהיטים לאדם החייב במס.

(י) סכום ההפסד שנגרם לו במשך השנה הקודמת לשנת ההערכה בכל עסק, מסחר, מקצוע חפשי, או מקצוע אשר, אילו היה ריוח, היה חייב במס עפ"י הפקודה הזאת;

(יא) כל אותם הניכויים האחרים שייקבעו בכל תקנה שתותקן עפ"י הפקודה הזאת.

(2) הנציב העליון במועצתו רשאי לקבוע בתקנות הוראות בענין שיטת החישוב או ההערכה של הניכויים המותרים או הקבועים עפ"י הסעיף הזה.

ניכוי מסים
אחרים.

12.—(1) כל אדם הטוען, ומוכיח את טענתו להנחת דעתו של פקיד ההערכה כי ההכנסה שלו החייבת במס לכל שנה שהיא כוללת את השווי השנתי של כל קרקע והשבחות או כל דמי שכירות או חכירה המתקבלים מרכוש וכי שלם בעדו באותה שנה מס רכוש עירוני, מס רכוש חקלאי, מס בתים וקרקעות, מעשר או מס בעלי-חיים, רשאי לדרוש כי סכום המס אשר, אלמלא הוראות הסעיף הזה, היה חייב לשלמו בעד ההכנסה החייבת במס, יופחת בסכום הקטן מבין שני הסכומים המוזכרים לקמן, דהיינו:—

(א) סכום מס הרכוש העירוני או מס הרכוש החקלאי, מס הבתים והקרקעות, או מס בעלי-חיים ששולם על ידו כאמור; או

(ב) סכום המס המוטל על ההכנסה הכוללת החייבת במס בניכוי סכום המס החל על סעיפי הכנסה זולת הכנסה מן הרכוש.

(2) ואשר לקרקע ולהשבחות המשמשות לבעליהן לצורך הפקת ריוח או התפושות ע"י המחזיק ללא תשלום דמי שכירות או חכירה לאותה מטרה, הרי שוין השנתי ייחשב ככלול בהכנסה החייבת במס של אותו בעל או אותו מחזיק, כפי שהענין יחייב.

ניכויים שלא יותרו.

13. לצורך ברור ההכנסה החייבת במס של כל אדם אין להתיר כל ניכויים על חשבון הדברים הבאים:—

(א) הוצאות בית או הוצאות פרטיות;

(ב) כל הוצאה שאינה ממין כספים שהוצאו בשלמותם ואך ורק לצורך רכישת ההכנסה;

(ג) כל הון שסולק או כל סכום המשמש או מכון לשמש בתור הון;

(ד) דמי כל השבחות;

(ה) כל הפסד או הוצאה שאפשר לקבלם בחזרה עפ"י כל ביטוח או חוזה לפיצויים;

(ו) דמי שכירות או דמי תקון של כל בית או חלק של בית שלא שולמו או הוצאו לצורך יצירת ההכנסה;

(ז) כל סכום ששולם או שצריך לשלמו לחשבון מס הכנסה בממלכה המאוחדת או לחשבון מס-נוסף או המס על עודף הרווחים בממלכה המאוחדת או לחשבון מס ההכנסה בפלשתינה (א"י) או לחשבון מס ההכנסה בקיסרות;

(ח) כל סכום ששולם בתור מס רכוש עירוני, מס רכוש חקלאי, מס בתים וקרקעות, מס מעשר או מס בעלי-חיים.

ניכויים לחשבון
הפסדי מסחר.

14. אם בשנה הקודמת לכל שנת הערכה הפסיד אדם בכל עסק, מסחר, מקצוע חפשי או מקצוע שהוא מנהלו אם לבדו ואם בשותפות סכום שאי אפשר לכסותו בשלמותו מהכנסתו ממקורות אחרים באותה שנה, מעבירין את ההפרש שבין הפסדו והכנסתו, במדה שהכנסתו ממקורות אחרים באותה שנה אינה מכסה אותו הפרש, לחשבון השנים הבאות, ומנכין אותו, חוץ מבמקרים הקבועים לקמן, מן הסכום אשר אלמלא אותו הפסד היה מהוה את הכנסתו החייבת במס במשך

שש השנים הרצופות הבאות, בתנאי כי הסכום של כל הפסד כזה שהותר לנכותו בשעת חישוב ההכנסה החייבת במס של כל שנה שהיא לא ינוכה בחישוב ההכנסה החייבת במס של כל שנה אחרת, ובתנאי כי בשום מקרה לא יורשה נכוי בשעור אשר יפחית את המס המגיע בעד כל שנת הערכה שהיא עד כדי פחות ממחצית הסכום שהיה צריך לשלמו אלמלא הותר הניכוי הזה.

15. בבירור ההכנסה החייבת במס של אדם שהוא תושב בפלשתינה (א"י) ינוכה סכום של 250 פונט.

נכוי לגבי תושבים בפלשתינה (א"י).

16.—(1) בבירור ההכנסה החייבת במס של אדם המוכיח להנחת דעתו של פקיד ההערכה כי בשנה הקודמת לשנת ההערכה היו לו אשה או ילד(ה) שלא מלאו לו(ה) עשרים שנה ואשר דרו עמו או שכלכלתם היתה לגמרי עליו ינוכה סכום של 150 פונט.

ניכוי בעד מיטתה.

(2) בבירור ההכנסה החייבת במס של אדם שאינו ראוי לניכוי עפ"י סעיף-קטן (1) והמוכיח כדי הנחת דעתו של פקיד ההערכה כי במשך כל חלק של השנה שקדמה לשנת ההערכה הוציא כספים על כלכלתו של אדם נטול אפשרות לכלכל את עצמו, או על כלכלת ילד(ה) זולת ילדו(תו) הוא או שלא מלאו לו(ה) עשרים שנה ביום האחרון של השנה שקדמה לשנת ההערכה, מנכין את סכום ההוצאות שהוציא כך, בתנאי שהמקסימום יהא חמשים פונט, בעד אדם אחד כזה או בעד ילד(ה) אחד(ת) כזה(כזאת).

17. בבירור ההכנסה החייבת במס של יחיד אשר —

ניכוי על חשבון ביטוח היים.

(א) ביטח את חייו או את חיי אשתו בכל חברת ביטוח; או

(ב) תרם תרומה שנתית לקרן פנסיות, או לאגודה לחסכונות או לתגמולים או לקרן אחרת לחסכונות או לתגמולים שהמנהל יאשרנה,

מנכין את הסכום השנתי של הפרמיה שהוא שלם בעד אותו ביטוח או אותה תרומה כאמור לעיל, במשך השנה שקדמה לשנת ההערכה:

בתנאי כי לא יותר כל ניכוי לחשבון סכום שנתי כזה של פרימיה או סכום תרומה שנתית כזאת יותר מכדי סכום השוה לששית ההכנסה החייבת במס של אותו יחיד אשר תוערך בהתאם להוראות הפקודה הזאת לפני שייעשו הניכויים המפורטים בסעיף זה ובסעיף 16:

ובתנאי כי סכום הניכוי הכולל אשר יותר עפ"י פסקא זו לא יצטרף ליותר ממאתים פונט.

חלק ו—הוראות מיוחדות.

18. למרות כל דבר בפקודה זו האומר את ההיפך קובעין בזה כי הערכת חברות ביטוח תעשה כדלקמן:—

הוראות מיוחדות ביחס להברות ולעסקים מסויימים.

(א) לגבי חברת ביטוח (העוסקת בעסקי ביטוח כלליים), הרי כשהרווחים מצטברים בארץ זו, או בחלקם בארץ ובחלקם בחוץ לארץ, מבררין את הרווחים אשר עליהם יש לשלם את המס בצורה זו: נוטלין את הסכום ברוטו של

חברות ביטוח זולת חברות לביטוח היים.

הפרמיות והרבית וההכנסה האחרת המתקבלת או הצריכה להתקבל בארץ (בניכוי כל פרימיה שהוחזרה למבוטח וכל פרימיה ששולמה לאחר ביטוח מחדש) ומנכין מן הסכום הכולל שנתקבל מצירוף זה סכום-מילואין לחשבון סיכונים אשר טרם תם מועדם על יסוד מכסת האחוזים שנתקבלה ע"י החברה ביחס לפעולותיה בכלל לגבי סיכונים כאלה בסוף השנה שקדמה לשנת ההערכה, ומצרפין לכך עוד סכום-מילואין שיחושב באותה צורה לסיכונים עומדים בעינם בתחילת השנה שקדמה לשנת ההערכה, ומן הסכום נטו המתקבל ע"י צירופים אלה מנכין את ההפסדים הממשיים (בניכוי הסכום אשר נתקבל בעדם לפי ביטוח-מחדש), את הוצאות ההנהלה והסוכנות בפלשתינה (א"י) וחלק הוגן של הוצאות המשרד הראשי של החברה אם הוא מצוי בחוץ לארץ;

חברות
חיים.⁵ לביטוח

(ב) לגבי חברה העוסקת בביטוח חיים, בין שהיא עוסקת בזאת בלבד ובין שהיא עוסקת בכך נוסף לעסקי ביטוח כלליים, הרי הרווחים מעסקי ביטוח חיים יהיו ההכנסה מן ההשקעות בניכוי הוצאות ההנהלה, לרבות דמי עמילות.

בתנאי כי כשחברה כזאת מקבלת פרמיות מחוץ לפלשתינה (א"י), יהיו הרווחים אותו חלק מן ההכנסה הכוללת של החברה מהשקעותיה שיחסו להכנסה זו הוא כיחס הפרימיות שנתקבלו בפלשתינה (א"י) לסכום הכולל של הפרימיות, לאחר שינכו מן הסכום שנתקבל בדרך זו את דמי הסוכנים בפלשתינה (א"י) וחלק הוגן מן הוצאות של המשרד הראשי של החברה.

בעלי אניות
שאינם תושבים
בארץ.

19.—(1) בהתחשב עם הוראות פסקא (יא) לסעיף-קטן (1) מסעיף 8 של פקודה זו, הרי מקום שבלתי-תושב מנהל עסק של בעל אניות או שוכר אניות ואחת האניות שלו או השכורות על ידו מתעכבת ליד חוף בפלשתינה (א"י) רואין את כל ההכנסה שלו המתקבלת מהובלת נוסעים, דואר, בעלי חיים או סחורה שהוטענה בפלשתינה (א"י) כהכנסה המגיעה לפלשתינה (א"י):

בתנאי כי סעיף זה לא יחול על סחורה שלא הובאה לפלשתינה (א"י) אלא כדי לטעון אותה על האניה.

(2) כשאיש כזה מראה לכל תקופת-חשבון שהיא את התעודה המוזכרת בסעיף קטן (3) של סעיף זה, הרי הרווחים הנובעים בפלשתינה (א"י) מעסק הספנות שלו למשך אותה תקופה, לפני שינכו כל סכום לחשבון פחת, יהיו כדי סכום אשר יחסו לסכומים המתקבלים בעד הובלת נוסעים, דואר, בעלי חיים וסחורות שטענום בפלשתינה (א"י), הוא כיחס הסכום הכולל של הרווחים לסכום הכולל של הרווחים שנתקבל על ידו למשך אותה תקופה בעד הובלת הנוסעים, הדואר, בעלי החיים והסחורות, כפי שיתברר מאותה תעודה.

(3) התעודה תהיה תעודה הניתנת ע"י כל רשות של מס הכנסה או בשמה אשר ביחס אליה נוכח פקיד ההערכה כי היא מחשבת ומעריכה את הסכום המלא של הרווחים של אותו אדם בלתי תושב מעסק הספנות שלו עפ"י שיטת חישוב והערכה שאינה שונה בהרבה מן השיטה שנקבעה עפ"י הפקודה הזאת, ובתעודה זו יש לאשר את הענינים דלקמן לכל תקופת חשבונות ביחס לאותו עסק:—

(א) את יחס הרווחים או, כשאין רווחים, את יחס ההפסד, כפי שיחשבו ע"י אותה רשות לצורך מס הכנסה בלי לנכות שום סכום על חשבון הפחת, לסכום הכולל המתקבל בעד הובלת נוסעים, דואר, בעלי חיים או סחורות; וכן

(ב) את יחס הניכוי לחשבון הפחת, כפי שיחושב ע"י אותה רשות, לסכומים הכוללים הנ"ל המתקבלים לחשבון הובלת נוסעים, דואר, בעלי חיים וסחורות.

(4) אם מאיזו סבה שהיא אי אפשר להטיל בזמן ההערכה בצורה המניחה את הדעת את הוראות סעיף־קטן (2) של סעיף זה, מותר לחשב את הרווחים הנובעים בפלשתינה (א"י) לפי מכסת אחוזים הוגנת של הסכום המלא המתקבל לחשבון הובלת נוסעים, דואר, בעלי חיים וסחורות שטעננו בפלשתינה (א"י):

בתנאי כי מקום שהוערך אדם לתשלום מס הכנסה בכל שנת הערכה שהיא על יסוד אותה מכסת אחוזים, יהא אותו אדם זכאי לתבוע בכל זמן שהוא במשך שש שנים לאחר תום אותה שנת ההערכה כי התחייבותו לשלם מס לאותה שנה תחושב מחדש על יסוד החישוב שנקבע בסעיף קטן (2) של סעיף זה.

(5) כשמחליט פקיד ההערכה כי אניה השייכת לאיזה בעל אניות או שוכר אניות מסויים שאינו תושב בארץ, התעכבה ליד חוף בפלשתינה (א"י) בדרך מקרה וכי אותה אניה או אניות אחרות השייכות לאותו בעל אניות לא תוספנה לבקר בפלשתינה (א"י), לא תחולנה הוראות הסעיף הזה על רוחייה של אותה אניה ולא יוטל עליהן שום מס.

20. בלתי־תושב המנהל עסק של הובלה באוויר או עסק של העברת סלגרמות או סלגרף אלחוטי יהא חייב במס הכנסה כאילו היה בעל אניות בלתי־תושב, והוראות הסעיף 19 תחולנה בשנויים המתאימים על חישוב הרווחים מאותו עסק.

עסקי הובלה באוויר או העברת סלגרמות או סלגרף אלחוטי של בלתי תושב.

21. הכנסתה של אשה נשואה הדרה עם בעלה תחשב לצורך הפקודה הזאת כהכנסת בעלה ויוטל עליה מס בשמו של בעלה ולא בשמה היא ואף לא בשם הנאמן שלה. בתנאי כי אותו חלק של הסכום הכולל של המס שהוטל על בעלה ואשר יחסו לסכום הכולל של המס הוא כיחס הכנסת אשתו לסכום הכולל של ההכנסה של הבעל והאשה יחדיו, מותר לגבותו, בשעת הצורך, מן האשה, אעפ"י שלא הוטלה עליה כל הערכה.

הכנסתה של אשת איש.

22.—(1) כשסבור פקיד ההערכה כי איזה עסק המפחית או העשוי להפחית את סכום המס המגיע לאיזה אדם הוא מלאכותי או פיקטיבי או כי למעשה לא ניתן תוקף לאיזו פעולת העברה, רשאי הוא להתעלם מאותו עסק או מאותה פעולת העברה, והאנשים הנוגעים בדבר יהיו איפוא בני הערכה לפי זה.

עסקים פיקטיביים או מפוקפקים.

המונח „פעולת העברה” בסעיף זה כולל כל שטר נאמנות, מתנה, התקשרות, הסכם או סידור.

(2) שום דבר האמור בסעיף זה לא ימנע הטלת ספק בחוקיותה של החלטה שקבל פקיד הערכה אגב השמוש בסמכות של שקול דעת המסורה לו בסעיף זה כשמגישין ערעור על הערכה עפ"י סעיף 53.

חלק ז—דרגות המס.

דרגות המס המוטל
על אנשים פרט
לחברות.

23. המס על ההכנסה החייבת במס של כל אדם פרט לחברה, יוטל לפי הדרגות דלקמן:—

על כל פונט מ־400 הפונטים הראשונים	חמשים מיל.
על כל פונט מ־400 הפונטים הבאים	שבעים וחמשה מיל.
על כל פונט מ־400 הפונטים שלאחריהם	מאה מיל.
על כל פונט מ־400 הפונטים שלאחריהם	מאה ועשרים וחמשה מיל.
על כל פונט מ־500 הפונטים שלאחריהם	מאה וחמשים מיל.
על כל פונט מ־500 הפונטים שלאחריהם	מאתים מיל.
על כל פונט מ־500 הפונטים שלאחריהם	מאתים וחמשים מיל.
על כל פונט מן הסכום הנותר	שלש מאות מיל.

שער מס קבוע
על חברה.

24. המס על ההכנסה החייבת במס של חברה יוטל לפי שער קבוע של מאה מיל על כל פונט של ההכנסה החייבת במס של החברה.

חלק ח—אנשים החייבים במס.

ניכוי המס.

25.—(1) כל חברה הרשומה בפלשתינה (א"י) תהא זכאית לנכות מן הסכום של כל דייוידנדה ששולמה לכל בעל־מניה מס בשעור שהחברה שלמה או חייבת לשלם על ההכנסה שמתוכה שולמה אותה דייוידנדה:

בתנאי כי כשהחברה לא שלמה או אינה חייבת לשלם מס על כל ההכנסה אשר מתוכה שולמה הדייוידנדה, יצטמצם הניכוי באותו חלק של הדייוידנדה ששולם מתוך ההכנסה אשר עליה שלמה החברה מס או אשר עליה חייבת היא לשלם מס.

(2) כל חברה כזאת חייבת בשעת תשלום הדייוידנדה, בין שנכו ממנה את המס ובין שלא נכו ממנה את המס, למסור לכל בעל מניות תעודה המפרטת את סכום הדייוידנדה ששולמה לאותו בעל מניות ואת סכום המס שהחברה נכתה או שהיא זכאית לנכות על חשבון אותה הדייוידנדה.

(3) כל חברה הרשומה בפלשתינה (א"י) חייבת בשעת תשלום הרבית על אגרת חוב לנכות הימנה מס בשעור של 10% על כל פונט של אותה ריבית, ועליה למסור מיד לפקיד ההערכה חשבון של הסכום שנוכה כך וכל סכום כזה יהא חוב המגיע מאותה חברה לממשלת פלשתינה (א"י) וגובין אותו כדרך שגובין חוב כזה.

בתנאי כי כשפקיד ההערכה נותן תעודה בכתב כי לפי מיטב אמונתו ההכנסה הכוללת של מקבל תהא פחותה מן המינימום החייב במס הכנסה או תהא חייבת במס בדרגת מס הכנסה פחותה מ־10%, הרי עד שלא תבוטל אותה תעודה ע"י פקיד ההערכה, תשלם החברה את הרבית על אגרות החוב בלא ניכויים או שתנכה מס במדרגה פחותה כזאת, הכל לפי הענין.

(4) עם תשלום רבית כזאת חייבת כל חברה כזאת למסור לאדם שקבל את הרבית תעודה המפרטת את סכום הרבית ששולמה לו ואת סכום המס שהחברה ניכתה מאותה רבית.

(5) החשבון האמור לעיל יוגש ע"י מנהל החברה או ע"י פקיד ראשי אחר שלה.

(6) כל פקיד של חברה שאינו מגיש חשבון שצריך להגישו עפ"י סעיף זה או הזנח את חובתו זו יאשם בעברה על הפקודה הזאת:

בתנאי כי הוראות הסעיפים הקטנים (2), (3), (4), (5) ו-(6) לא תקבלנה תוקף לשנת 1941-1942 ולשנת 1942-1943 באותם המקרים אשר בהם כבר חולקה הדיינדנה או כבר שולמה הרבית על אגרות החוב לשנה שקדמה לשנת ההערכה, לפני שפקודה זו קבלה תוקף.

26. כל מס שחברה כבר ניכתה אותו או שהיא זכאית לנכותו עפ"י הסעיף הקודם מדיינדנה ששילמה לבעל-מניות או מרבית על אגרות חוב שצריך לשלמה לבעל אגרות חוב, וכל מס החל על אותו החלק מן ההכנסה של כל חבר בני אדם שהוערך לצורך תשלום מס עפ"י הפקודה הזאת שזכאי בו איזה אדם שהוא, ינוכה לצורך הגבייה מן המס המוטל על אותה הכנסה החייבת במס, כשאותה דיינדנה או אותה רבית על אגרת חוב או אותו חלק כלולים בהכנסה החייבת במס של אותו בעל מניות או של אותו אדם.

ניכוי המס
במקרים ידועים.

27. מפרק או מקבל נכסים שנתמנה ע"י בית המשפט או עפ"י כל חוק הנוהג בפלשתינה (א"י), נאמן, אפוטרופוס, חבר בקורטוריון, או ועדה אשר בידיהם מסורים ההגהלה או הפיקוח של כל רכוש או עסק מטעם אדם שנעשה פסול יהיו חייבים בתשלום מס באותו אופן ועד כדי אותו סכום שאותו אדם היה חייב בו אלמלא היה פסול.

חיוב נאמנים וכו'
בתשלום מס
הכנסה.

28.—(1) מי שאינו יושב בפלשתינה (א"י), (הקרוי לקמן בסעיף זה בשם בלתי-תושב) (בין שהוא נתין פלשתינאי (א"י) ובין שאינו נתין פלשתינאי (א"י)), יהא חייב בהערכה ובתשלום מס הכנסה בשם הנאמן שלו, אפוטרופסו או הועד שלו או בשם כל עורך דין, באיכות, סוכן, מקבל נכסים, סניף, או מנהל, בין שקבלת ההכנסה מסורה לידי אותו עורך דין, באיכות, סוכן, מקבל נכסים, סניף או מנהל ובין שאינה מסורה לו, באותו אופן ועד כדי אותו סכום שהיו מעריכים ומטילים על אותו בלתי תושב אלו היה תושב פלשתינה (א"י) והיה מקבל למעשה את ההכנסה הזאת:

חיוב סוכנו של
אדם הרר בחו"ל
בתשלום מס.

בתנאי כי לגבי כל אדם שאינו תושב פלשתינה (א"י) לא יותר כל נכוי עפ"י הסעיפים 16 ו-17 לחשבון משפחה או ביטוח חיים.

בלתי תושב יהא ברהערכה וחייב בתשלום מס בעד כל הכנסה הנובעת, בין במישרים ובין בעקיפין, מן העובדא או באמצעות העובדא שהוא עורך דין, באיכות, סוכן, מקבל נכסים, סניף או מנהל ותוטל עליו הערכה ויוטל עליו תשלום על שם העורך דין, באיכות, הסוכן, מקבל הנכסים, הסניף או המנהל.

(2) רב החובל של כל ספינה השייכת לכל אדם בלתי תושב החייב במס עפ"י הוראות סעיף 19 של הפקודה הזאת, או השכורה ע"י בלתי תושב כזה, רואין אותו כסוכנו של אותו בלתי תושב לכל מטרות הפקודה הזאת (אך אין דבר זה משפיע על כל סוכן אחר שאף הוא ייחשב כסוכנו של אדם כזה).

(3) מקום שבלתי תושב מנהל עסק עם תושב, ונראה לפקיד ההערכה כי לרגל הקשר הקרוב שבין התושב לבין הבלתי תושב וכוח הפיקוח הרב המסור לבלתי-תושב על התושב, אפשר לסדר את מהלך העסקים שבין אנשים אלה,

וכי אמנם סודר מהלך העסק בין האנשים האלה באופן שהעסק הנעשה ע"י התושב כתוצאה מן הקשר שלו עם הבלתי תושב אינו מביא לתושב כל ריוח או שהוא מביא לו ריוח פחות מן הרוחים הרגילים שהיה אפשר לצפות להם באותו עסק, יעריכו את הבלתי תושב ויטילו עליו מס בשמו של התושב כאלו היה התושב סוכנו של הבלתי תושב.

(4) כשנראה לפקיד הערכה שסדר את הערכה כי על כל פנים אי אפשר לברר על נקלה את הסכום הנכון של הריוח של כל בלתי תושב שהוטל עליו מס בשמו של התושב, רשאי פקיד הערכה, אם יישר הדבר בעיניו, להעריך ולהטיל מס על הבלתי תושב על יסוד מכסת אחוזים הוגנת וצודקת של מחזור העסקים שנעשה ע"י הבלתי תושב, באמצעותו של התושב אשר בשמו הוטל עליו מס כאמור, או אתו, ובמקרה כזה תתרחבנה הוראות הפקודה הזאת הנוגעות למסירת דוחות או פרטים על ידי בני אדם הפועלים בשםם של אחרים באופן שהן תחייבנה את התושב להגיש דוחות או פרטים על העסק שנעשה כך ע"י הבלתי תושב עם התושב או באמצעותו ממש כמו שבני אדם הפועלים בשם אנשים פסולים או בלתי תושבים חייבים להגיש דוחות או פרטים על ההכנסה שהוטלה עליה מס:

בתנאי כי סכום מכסת האחוזים ייקבע בכל מקרה מתוך התחשבות במהות העסק ומשנקבע ע"י פקיד ההערכה יהא נתון לערעור כפי שנקבע בסעיף 53 של הפקודה הזאת.

(5) שום דבר האמור בסעיף זה לא יטיל על בלתי תושב חובת תשלום בשמו של סרסור, (ברוקר) או עמיל כללי או סוכן אחר, כשאותו סרסור, עמיל כללי, או סוכן אחר אינו אדם מורשה המנהל את עסק הסוכנות הקבוע של אותו אדם או אינו אדם החייב בתשלום מס כאלו היה סוכן בהתאם לסעיפים הקטנים (2), (3) ו-(4) מסעיף זה, לחשבון רווחים הנובעים ממכירות או מעסקים המוצאים לפועל באמצעות אותו סרסור או סוכן.

(6) העובדא כי בלתי תושב מוציא לפועל מכירות או עסקים עם בלתי תושבים אחרים במסבות המטילות עליו חובת תשלום מס בהתאם לסעיפים קטנים (2) ו-(3) של סעיף זה בשמו של תושב אינה מצד עצמה מחייבת אותו בתשלום מס בעד רווחים הנובעים מאותן מכירות או מאותם העסקים.

(7) מקום שבלתי תושב חייב במס בשמו של עורך־דין, באיכה, סוכן, מקבל נכסים, סניף או מנהל בשל כל רווחים הנובעים ממכירת סחורות או תוצרת המיוצרת או מתקבלת מחוץ לפלשתינה (א"י) ע"י הבלתי תושב, הרי האדם אשר על שמו מוטל תשלום המס על האדם הבלתי תושב רשאי, אם ימצא לנכון, לבקש מאת פקיד ההערכה לערוך או לתקן את הערכת המס בעד אותם רווחים על יסוד הרווחים אשר יש יסוד להניח כי הרויח אותם סוחר או, אם נמכרו הסחורות במכירה קמעונית על ידי היצרן או המיצר או בשמו, כי הרויח אותם קמעונאי שמכר את הסחורה, ואשר קנה אותה ישר מן המיצר או היצרן, ומשהוגשה הוכחה להנחת דעתו של פקיד ההערכה בדבר סכום הרווחים על פי הבסיס האמור לעיל עורכין או מתקנין את ההערכה כאמור.

29. האדם החייב בהערכה ובתשלום מס בשם אדם פסול או האדם שבלתי תושב חייב בתשלום מס בשמו, יהא אחראי לעשות כל הדברים שדרוש לעשותם.

בתוקף פקודה זו, להערכת הכנסתו של כל אדם אשר בשמו הוא פועל ולתשלום המס המוטל עליה.

30. המנהל או הפקיד האחר של כל איגוד יהא אחראי לעשייתם של כל הפעולות, העניינים והדברים שדרוש לעשותם בתוקף פקודה זו להערכת אותו איגוד ולתשלום המס.

מנהל איגודים.

31. כל אדם המקבל באיזה תפקיד שהוא כל סכום או תמורת סכום שהם הכנסה מכל מקור מן המקורות המוזכרים בפקודה זו של אדם החייב במס בעד אותו מקור הכנסה, או השייכת לאדם הזה או אשר היה חייב במס כזה אלו היה תושב פלשתינה (א"י) ולא היה אדם פסול חייב, מדי הדרשו לכך במודעה מאת פקיד הערכה, להכין ולמסור במשך התקופה המוזכרת באותה מודעה רשימה החתומה על ידו והכוללת —

באיכה או סוכן
חייב להכין
רשימות.

(א) חשבון נכון ומדוייק של כל אותה ההכנסה;

(ב) את שמו וכתבתו של כל אדם שאותה הכנסה תהיה שייכת לו;

והוראות הפקודה הזאת ביחס לאי מסירת רשימות או פרטים בהתאם להודעה מאת פקיד ההערכה תחולנה על כל רשימה כזאת.

32. כל אדם האחראי עפ"י הפקודה הזאת לתשלום מס בשם אדם אחר רשאי להחזיק לעצמו כל כסף שיתקבל לידו בשמו של אדם אחר עד כדי אותו סכום כסף שיספיק לתשלום אותו מס והוא יפוצה ובוזה מפצין אותו נגד כל אדם בעד כל תשלום ששלם בהתאם לפקודה הזאת ובתוקף הפקודה הזאת.

פיצוי באיכות.

33. כשאדם מת במשך השנה שקדמה לשנת ההערכה ואלמלא מותו היה חייב במס לשנת ההערכה, או כשאדם מת במשך שנת ההערכה או תוך שנתיים לאחר תום אותה שנה, ולא הוערך לתשלום מס לאותה שנה, הרי באי כוחו האישיים החוקיים של אותו אדם יהיו חייבים בתשלום המס שאותו אדם היה חייב בו ויהיו אחראים לעשיית כל המעשים, הדברים והעניינים שאותו אדם היה אחראי להם עפ"י הפקודה הזאת אלו היה בחיים, בתנאי כי לגבי אדם שמת בשנה שקדמה לשנת ההערכה הרי אם חלק באיכוהו האישי החוקי את עזבונו לפני תחילת שנת ההערכה, חייב באיכוהו האישי לשלם את המס לפי השער שהיה נהוג בתאריך חלוקת העזבון אם לא נקבע שער המס לשנת ההערכה באותו תאריך.

אזשים שמתו.

34. כששני בני־אדם או יותר פועלים בתורת נאמנים משותפים באיזו נאמנות מותר לחייבם שניהם יחד או כל אחד ואחד לחוד בתשלום המס שהם חייבים בו באותו תפקיד והם יהיו אחראים שניהם יחד וכל אחד לחוד לתשלום הסכום האמור.

נאמנים משותפים.

35. (1) — כשאדם משלם רבית על משכנתא לאדם שאינו תושב בפלשתינה (א"י) והוא זכאי לנכות אותה רבית עפ"י סעיף 11(א) מפקודה זו, הרי בשלמו את הרבית ינכה ממנה מס בשיעור של 10% מכל פונט של סכום הרבית ומיד יגיש לפקיד ההערכה חשבון של הסכום שניכה כאמור וכל סכום כזה יהא חוב המגיע ממנו לממשלת פלשתינה (א"י) וגובין אותו כדרך שגובין חוב כזה.

ניכוי מס מרבית
על משכנתא
והנשת חשבון
על כך.

(2) כל אדם שאינו מגיש חשבון שעליו להגישו עפ"י סעיף זה או המתרשל בהגשת חשבון זה יאשם בעברה על הפקודה הזאת.

חלק ט—דוחו"ת.

36.—(1) רשאי פקיד ההערכה לדרוש מכל אדם בהודעה בכתב להמציא לו תוך זמן מספיק, ולא פחות משלושים יום למיום מסירת ההודעה הנ"ל, דין וחשבון על הכנסותיו וכל אותם הפרטים שיהיו נדרשים לצרכי פקודה זאת ביחס להכנסה שאותו אדם חייב עליה מס.

(2) מקום שאדם החייב במס לא מסר דין וחשבון במשך תשעה חדשים לאחר תחילת שנת ההערכה, תהא זו חובתו של כל אדם כזה למסור הודעה לפקיד ההערכה כי הוא חייב במס, וכל אדם שאינו מוסר מודעה כזאת או המתרשל במסירתה, יאשם בעברה על הפקודה הזאת.

37. רשאי פקיד ההערכה למסור הודעה בכתב לכל אדם בכל עת ומדי פעם בפעם ככל אשר יראה צורך בכך, ובה ידרוש ממנו להמציא לו תוך זמן מספיק שיוגבל באותה הודעה, דוחו"ת מלאים יותר או דוחו"ת נוספים בנוגע לכל ענין שביחס אליו נדרשים או מצווים בפקודה זו להמציא דין וחשבון.

38. לשם קבלת אינפורמציה מלאה ביחס להכנסתו של אדם רשאי פקיד ההערכה למסור הודעה לאותו אדם הדורשת ממנו להשלים ולמסור לפקיד ההערכה תוך זמן שיוגבל בהודעה, וזמן זה לא יהא פחות משלושים יום למיום מסירת ההודעה, כל דין וחשבון שיפורט באותה הודעה ולהופיע (או להופיע) לפניו בעצמו או להיות מיוצג בפניו ע"י באי"כוח ולהראות לו לבקורת כל ספרים, מסמכים, חשבונות ודוחו"ת שפקיד ההערכה יראה צורך בהם.

39. דו"ח, חשבון או טופס שנראה מגופם כי נמסרו ע"י אדם או בשמו של אדם רואין אותם לכל דבר כדו"ח, כחשבון או כטופס שנמסרו ע"י אותו אדם או בשמו, כפי שהענין יחייב, חוץ אם הוכח ההיפך, וכל החותם על כל דו"ח, חשבון או טופס כנ"ל רואין אותו כאדם שידועים לו כל הדברים הכתובים בהם.

40.—(1) רשאי פקיד ההערכה לדרוש מכל פקיד בשירות הממשלה או בשירות כל עיריה או בשירות כל מוסד ממשלתי אחר להמציא אותם הפרטים שיהיו דרושים לצרכי פקודה זו והמצויים ברשותו של אותו פקיד, בתנאי ששום פקיד כזה לא יהא אנוס בתוקף פקודה זו לגלות כל פרטים שביחס אליהם מוטלת עליו חובת-חוק לשמור על סודיות.

(2) חייב כל מעביד, בהדרשו לכך בהודעה מאת פקיד ההערכה, להכין ולמסור, תוך זמן שיוגבל באותה הודעה, דין וחשבון בעד כל שנה שהיא שיכיל —

(א) את שמותיהם ומקומות מגוריהם של כל האנשים העובדים אצלו; וט

(ב) את התשלומים והקיצבות הניתנים לאותם אנשים בעד עבודתם אצלו, פרט לאנשים שאינם עוסקים בכל עבודה אחרת ואשר שכר עבודתם באותה שנה אינו עולה על 250 פונט לשנה.

הודעה על
היובלים ודוחו"ת.

יכול פקיד
ההערכה לדרוש
דוחו"ת נוספים.

סמכות לדרוש
דוחו"ת, ספרים,
וכו'.

רואין דוחו"ת
כאילו נמסרו
ברשות חוקית.

ידיעות רשמיות.

והוראות פקודה זו ביחס לאי־מסירת דוחות או פרטים בהתאם להודעה מאת פקיד ההערכה תחולנה על כל דו"ח כזה:

בתנאי שמעביד לא יהא צפוי לעונש על שהשמיט מכל דו"ח כזה את שמו או מקום מגוריו של אדם העובד אצלו ואינו עוסק בשום עבודה אחרת אם נתברר לו לפקיד ההערכה, לאחר חקירה, שאותו אדם אין לו הכנסה החייבת במס.

(3) מקום שהמעביד הוא חבר־אנשים, רואים את מנהל העסקים או פקיד ראשי אחר כמעביד לצרכי סעיף זה וכל מנהל של חברה וכל אדם העובד בהנהלת החברה רואין אותו כעובד בחברה.

41.—(1) כל אדם האחראי לתשלום כל הכנסה החייבת במס לפי סעיף 5(1) (ב) חייב, בשעת התשלום, לנכות מסכום התשלום מס הכנסה בשיעור הממוצע של דרגות המס החלות על ההכנסה המוערכת החייבת בתשלום מס של האיש החייב במס לפי הסעיף הנ"ל.

תשלום ע"י
ניכוי המס במקור
ההכנסה.

(2) ניכויים אלה ינוכו, לצרכי גבייה, מן המס המוטל על ההכנסה של האיש החייב במס.

(3) חשבון של ניכויים אלה יוגש אחת לחודש לפקיד ההערכה ע"י האיש המנכה אותם, והניכויים האלה יהיו חוב המגיע מאת המעביד לממשלת פלשתינה (א"י) ויהיו נגבים כדרך שגובין חוב כזה.

42. כל אימת שאדם באיזה תפקיד שהוא —

(א) מקבל רווחים או הכנסה שפקודה זו חלה עליהם והשייכים לאדם אחר,

או

(ב) משלם רווחים כאלה או הכנסה כזאת לאדם אחר או לפקודתו.

רשאי פקיד ההערכה למסור הודעה לאדם המקבל או המשלם הנ"ל ובה ידרוש ממנו להמציא לו, תוך זמן שיוגבל באותה הודעה ולא פחות משלושים יום למיום מסירת ההודעה, דין וחשבון המכיל —

(1) חשבון אמתי ונכון של כל הרווחים האלה וההכנסה הזאת; וכן

(11) את שמו וכתבתו של כל אדם שהרווחים או ההכנסות שייכים לו.

43. רשאי פקיד ההערכה למסור הודעה בכתב לכל אדם המחזיק בכל קרקע ובהשבחות שנעשו עליה ובה ידרוש ממנו להמציא לו, תוך זמן שיוגבל באותה הודעה ולא פחות משלושים יום למיום מסירת ההודעה, דין וחשבון המכיל —

על מחזיקי
קרקעות להגיש
דו"ח על רמי
השכירות שהם
כשמיים.

(א) את שמו וכתבתו של בעל הקרקע וההשבחות; וכן

(ב) חשבון אמתי ונכון של דמי השכירות המגיעים ממנו וכל תמורה אחרת הניתנת במקום דמי שכירות.

44. רשאי פקיד ההערכה למסור הודעה בכתב לכל אדם ובה ידרוש ממנו להמציא לו, תוך זמן שיוגבל בהודעה ולא פחות משלושים יום למיום מסירת

דו"ח על אודות
אסכאיים ודירורים.

ההודעה, דין וחשבון המכיל את שמו של כל אכסנאי או דייר הגר בתאריך ההודעה בביתו או בבית מלונו או במוסדו ואשר גר שם במשך כל שלושת החדשים הקודמים, חוץ מימי העדרו הזמני.

45. מקום ששני אנשים או יותר משנים מנהלים יחדיו מסחר, עסק, מקצוע חפשי או מקצוע, ומקום שנרשמה שותפות עפ"י פקודת השותפויות, מס' 19 לש' 1930, הרי —

(1) הסכום שישולם ע"י הפירמה עצמה לא ייקבע אלא שיעריכו את ההכנסה הכוללת של כל שותף משותפי הפירמה, לרבות חלקו בהכנסתה או ברווחיה של הפירמה לשנה הקודמת לשנת ההערכה, וייקבע הסכום שיהא חייב בתשלומו על יסוד אותה ההערכה.

(2) (א) השותף הראשון, זאת אומרת אותו השותף מבין השותפים הגרים בארץ —

(1) ששמו נזכר ראשונה בחוזה השותפות; או

(11) שהוא השותף הראשון הפועל בשם השותפות כשהשותף ששמו מופיע ראשונה אינו שותף הפועל בשם השותפות —

חייב, בהדרשו לכך ע"י פקיד ההערכה, להכין ולהגיש דין וחשבון על הכנסת השותפות של כל שנה, ואותה הכנסה תבורר בהתאם להוראות פקודה זו, ולפרט בו את שמותיהם וכתובותיהם של השותפים האחרים בפירמה ביחד עם סכום חלקו של כל שותף ושותף באותה הכנסה במשך אותה שנה.

(ב) מקום שאף אחד מן השותפים אינו גר בארץ, יוכן ויוגש הדין-וחשבון ע"י העורך-דין, הסוכן, המנהל או הבא-כוח של הפירמה הגר בארץ;

(ג) הוראות פקודה זו ביחס לאי-מסירת דוחות או פרטים בהתאם להודעה מאת פקיד ההערכה תחולנה על כל דוח הנדרש עפ"י סעיף זה.

46.—(1) כל הודעה הצריכה להמסר ע"י פקיד ההערכה עפ"י פקודה זו תהא חתומה בידי פקיד ההערכה או בידי איש אחר או אנשים אחרים שימונו על ידו מזמן לזמן לתכלית זו, וכל הודעה כזאת תהא בת-תוקף אם חתימתם של פקיד ההערכה או של איש או אנשים כנ"ל מודפסת או כתובה עליה כחוק, בתנאי שכל הודעה בכתב עפ"י פקודה זו לכל אדם הדורשת ממנו להמציא פרטים לפקיד ההערכה, או כל הודעה עפ"י פקודה זו הדורשת את הופעתו של אדם או עד לפני פקיד ההערכה, תשא עליה את חתימתו האישית של פקיד ההערכה או של אדם שהורשה כהלכה על ידו.

(2) חתימה הרצופה לאיזו הודעה ואשר נראה מגופה כי היא חתימתו של אדם שנמתנה כאמור לעיל, הרי עד שלא הוכח ההיפך רואין אותה כחתימתו של אותו אדם.

47.—(1) אפשר למסור הודעה לאדם אם לידינו עצמו או ע"י שליחתה בדואר רשום אל כתובת העסקים שלו האחרונה והידועה או אל כתבתו הפרטית האחרונה והידועה. במקרה האחרון, הרי לגבי אנשים הגרים בארץ רואין את ההודעה כאילו נמסרה לא יאותר מן היום הששי שלאחר יום שליחתה בדואר ואילו לגבי אנשים שאינם גרים בארץ רואין אותה כאילו נמסרה למחרת היום שבו היתה

שותפויות.

חתימת הודעות.

מסירת הודעות.

ההודעה מתקבלת במהלך הדואר הרגיל, ולשם הוכחת המסירה די אם מוכיחים שהמכתב המכיל את ההודעה נשא את הכתובת הנכונה ונשלח בדואר כדין.

(2) כל הדוחות, האינפורמציה הנוספת וחליפת מכתבים הכרוכה בכך ותשלום מס עפ"י הוראות הפקודה הזאת אפשר לשלוח בדואר בלא בולי דואר לפקיד ההערכה במעטפות המסומנות „מס הכנסה“.

המשלוח בדואר-
חנם.

חלק י.—הערכות.

48.—(1) פקיד ההערכה יגש להעריך כל אדם החייב במס בהקדם האפשרי לאחר תום המועד שנקבע לו להגשת הדו"ח שלו.

על פקיד ההערכה
לעשות הערכות.

(2) משמסר אדם דו"ח רשאי פקיד ההערכה:—

(א) לקבל את הדו"ח ולעשות הערכה על פיו; או

(ב) לאחר שיעיין בכל אותם הדוחות הנוספים, הספרים הנוספים או ההוכחות הנוספות, אשר יוגשו לו בהתאם להודעות שיוציא עפ"י סעיף 37 או סעיף 38, — לקבוע בצו בכתב את סכום ההכנסה החייבת במס של האדם ולהטיל עליו הערכה בהתאם לסכום זה.

(3) אם לא מסר אדם דו"ח ופקיד ההערכה סבור שאותו אדם חייב בתשלום מס; רשאי הוא, לפי מיטב שיקול דעתו, לקבוע את סכום ההכנסה החייבת במס של אותו אדם ולהעריכו בהתאם לכך, אלא שהערכה זו לא תפגע בשום אחריות החלה על אותו אדם בדרך אחרת, על שלא מסר דו"ח או על שהתחשל במסירתו.

49. המנהל רשאי על דעת עצמו לדרוש את זכרון הדברים של כל דיון עפ"י הפקודה הזאת שנרשם ע"י כל פקיד הערכה, ובקבלו את זכרון הדברים רשאי המנהל לערוך אותה חקירה שתישר בעיניו או לצוות כי תערך אותה חקירה שתישר בעיניו, ובהתחשב עם הוראות הפקודה הזאת רשאי הוא ליתן את הפקודות שתישרנה בעיניו ביחס לאותו זכרון דברים.

הסמכות לערוך
חקירות.

בתנאי שלא יוציא שום פקודה הפוגעת בכל חייב במס בלי שישמע את טענותיו או בלי שיתן לו אפשרות מספקת להשמיע את טענותיו, ובתנאי כי זכות הערעור של אדם החייב במס נגד הערכה שנעשתה עפ"י סעיף זה תשאר בעינה.

50.—(1) על פקיד ההערכה להכין בהקדם האפשרי רשימות אנשים שהוערכו לתשלום המס.

רשימת האנשים
שהוערכו והודעות
הערכה.

(2) רשימות אלה (שתקראנה להלן רשימות ההערכה) תכלולנה את שמותיהם וכתבותיהם של האנשים שהוערכו לתשלום המס. את סכום ההכנסה החייבת במס של כל אדם, את סכום המס שעליו לשלם וכל פרטים אחרים שייקבעו.

(3) משהוגשו למשרד פקיד ההערכה העתקות גמורות של כל הודעות ההערכה ושל כל ההודעות המתקנות הערכות, תהוינה העתקות אלה את רשימות ההערכה לצרכי פקודה זו.

51. כדי להקל על הערכת הכנסותיהם של אנשים הגרים בממלכה המאוחדת רשאי הנציב העליון למנות סוכן בממלכה המאוחדת אשר יערוך בשם פקיד ההערכה

מנוי סוכן בממלכה
המאוחדת.

חקירות ביחס לכל אדם המבקש כי יטפלו בו באמצעות סוכן כזה, ויברר את סכום ההכנסה של אותו אדם החייבת במס בהתאם לפקודה זו וימסור לפקיד ההערכה דו"ח על כך, וישלח לו את החשבונות והחישובים שעליהם ביסס את הדו"ח שלו. משקבל פקיד ההערכה את הדו"ח, ירשום בפנקסים את הסכום הנקוב ברשימת ההערכה; בתנאי שאם נראה לפקיד ההערכה שחלה איזו טעות בחשבונות או בחישובים, יכול הוא להחזיר את הדו"ח לעיון נוסף; ובתנאי ששום דבר האמור בסעיף זה לא ישלול את זכות הערעור הניתנת בסעיף 53 של פקודה זו.

סמכות פקיד
ההערכה לתקן
הערכה בטקסה
של התנגדות.

52.—(1) פקיד ההערכה ידאג למסור באופן אישי או לשלוח בדואר הרשום לכל אדם ששמו מופיע ברשימת ההערכה הודעה הערוכה אליו לפי הכתובת של מקום-מגוריו הרגיל או מקום עסקיו הרגיל, ובה יפרט את סכום ההכנסה שלו החייבת במס ואת סכום המס שעליו לשלם וכן יודיע לו מה הן זכויותיו עפ"י הסעיף-קטן דלקמן.

(2) אם חולק אדם על ההערכה רשאי הוא לפנות אל פקיד ההערכה בהודעת התנגדות בכתב ובה יבקשהו לבדוק ולתקן את ההערכה שנעשתה ביחס אליו. בקשה זו תפרש בדיוק את נימוקי התנגדותו להערכה ותוגש תוך חמשה עשר ימים למיום מסירת הודעת ההערכה, בתנאי שאם נוכח פקיד ההערכה שמחמת העדרו מן הארץ, מחלתו או מחמת כל סבה מספקת אחרת לא יכול האדם החולק על ההערכה להגיש את בקשתו במשך המועד הזה, יאריך פקיד ההערכה את המועד ככל אשר ימצא הוגן לפי המסיבות.

(3) משיקבל פקיד ההערכה את הודעת ההתנגדות המוזכרת בסעיף-קטן (2) של סעיף זה, רשאי הוא לדרוש מאת האדם שמסר לו את הודעת ההתנגדות להמציא לו אותם פרטים שיראה צורך בהם ביחס להכנסותיו של אותו אדם ולהראות לו את כל הפנקסים או המסמכים האחרים בענין הכנסתו המצויים ברשותו או נתונים להשגחתו, ורשאי הוא להזמין כל אדם שלפי דעתו יכול הוא למסור עדות ביחס להערכה שיופיע לפניו ורשאי הוא לחקור אותו אדם בשבועה או באופן אחר, בתנאי שאין לחקור פקיד, סוכן, שמש או אדם אחר העוסק בעניניו של האדם החייב במס כאיש אמנים שלו, אלא עפ"י דרישתו של החייב במס.

(4) אם הוערך אדם ולאחר שהתנגד להערכה שנעשתה ביחס אליו הוא בא לידי הסכם עם פקיד ההערכה בנוגע לסכום שבו יש להעריכו, מתקנים את ההערכה בהתאם לכך, ושולחים לו הודעה על דבר המס שעליו לשלם:

(5) אם לא הושג הסכם, יקבע פקיד ההערכה את המס בצו בכתב:

בתנאי שאם פנה אדם לפקיד ההערכה עפ"י סעיף-קטן (2) של סעיף זה בבקשה לתקן את ההערכה שנעשתה ביחס אליו ולא בא לידי הסכם עם פקיד ההערכה בנוגע לסכום שבו יש להעריכו, הרי זכות הערעור שלו עפ"י הוראות פקודה זו על ההערכה שנעשתה ביחס אליו תשאר עומדת בעינה.

חלק יא.—ערעורים.

ערעורים על
הערכות.

53.—(1) כל המוצא עצמו מקופח ע"י ההערכה שנעשתה ביחס אליו ולא בא לידי הסכם עם פקיד ההערכה באופן שנקבע בסעיף-קטן (4) של הסעיף דלעיל,

רשאי לערער על ההערכה לפני שופט עליון בריטי בלשכתו בהתאם להוראות חלק זה של פקודה זו ולתקנות בית-דין שתוקנה על פיהן. פקיד ההערכה יהיה המשיב בערעור כזה;

לצורך ערעור כזה יהוה שופט כזה בית משפט אזרחי.

(2) כל הערעורים יתבררו בדלתים סגורות חוץ אם יצוה השופט אחרת על יסוד בקשה מכל צד.

(3) השופט יקיים את ההערכה, או יפחיתנה או יגדילנה או יבטלנה, או שיתן אותו צו הערכה שיישר בעיניו ביחס לאותה הערכה.

(4) פקיד ההערכה ימסור למערער הודעה על סכום המס שעליו לשלם לפי ההערכה שנקבעה ע"י השופט.

(5) החלטת השופט המברר את הערעור וכל צו שנתן השופט בערעור יהיו סופיים.

בתנאי שהשופט הדין בערעור רשאי, אם הוא רוצה בכך, להגיש שאלת חוק לחוות דעתו של בית המשפט העליון שישב לדין כבית משפט לערעור אזרחי; ובתנאי שהשופט שבפניו נתברר הערעור לא יימנע מלשבת לדין בבית המשפט העליון שיפסוק בשאלת החוק שהוגשה לפניו ע"י השופט הנ"ל.

(6) רשאי זקן השופטים בהסכמת הנציב העליון להתקין תקנות בית-דין להסדרת הנוהג והפרוצדורה בערעור עפ"י חלק זה של הפקודה. ובלי לפגוע בכללותה של סמכות זו רשאי הוא בתקנות אלה להורות הוראות בענין תשלום מסים, מתן ערבות, תשלום לבית המשפט, הגשת עדות ובענין הכנת שאלת-חוק.

54—(1) שום הערכה, כתיב-בית-דין או כל פעולה משפטית אחרת שנראה מגופם כי נעשו בהתאם להוראות פקודה זו אין לבטלם או לראותם בטלים או ניתנים לבטול מחמת איזה פגם בצורתם ולא יהיו נפגעים מחמת כל שגיאה או פגם או השמטה שחלו בהם ובלכד שיהיו בעיקר תכנם ומבחינת משמעותם המעשית מתאימים לכוננתה ולפירושה של פקודה זו או של כל פקודה המתקנת אותה ושהאיש המוערך או שעומדים להעריכו או הנפגע ע"י ההערכה יהא מכונה בהם לפי הכוונה המקובלת ובצורה המקובלת.

(2) שום הערכה לא תהא נפגמת או נפגעת —

(א) מחמת שגיאה שחלה בה בענין:—

(1) שמו או שם משפחתו של אדם החייב במס; או

(11) תיאורה של איזו הכנסה; או

(111) סכום המס שהוטל;

(ב) מחמת כל שנויי-גרסא בין ההערכה ובין הודעת ההערכה:

בתנאי שבמקרי הערכה תהא ההודעה עליה נמסרת כראוי לאדם

שמתכוונים להעריכו וכי ההודעה תכלול למעשה את עיקרי הפרטים שעל

יסודם נעשתה ההערכה.

טעויות וכו'
בהערכות ובהודעות

חלק יב.—גבייה.

55. כל אימת שנמסרה הודעת התנגדות או הודעת ערעור מעכבין את גביית המס עד שיחליטו בהתנגדות או בערעור :

הפרוצדורה
כשהתנגדות או
ערעור תלויים
ועומדים.

בתנאי שבכל מקרה כזה רשאי פקיד ההערכה לכוף את תשלומו של אותו חלק מן המס שאין עליו חילוקי־דעות.

56. המס ישולם תוך שלושים יום לאחר מסירת הודעת ההערכה עפ"י סעיף 52 של פקודה זו, בתנאי שאם המס הוא יותר מ־50 פונט, מותר לשלמו בשני שעורים שוים, שהשני שבהם ישולם שלושה חדשים לאחר שיגיע זמן תשלום המס, ובתנאי שפקיד ההערכה רשאי להאריך את מועד הפרעון, אם יראה צורך בכך.

מועד תשלומו
של המס.

57.—(1) אם לא שולם מס במועד שנקבע בסעיף 56 של פקודה זו —

קנס על אי־תשלום
המס; וכיצוע
התשלום.

(א) מוסיפים למס סכום כדי עשרים אחוזים מן המס המגיע, והוראות פקודה זו בענין גביית המס ותביעתו במשפט תחולנה על גבייתו ותביעתו של הסכום הנ"ל;

(ב) על פקיד ההערכה למסור אגרת־דרישה לאיש שהוערך ואם לא סולק התשלום תוך שלושים יום למיום מסירת אגרת הדרישה רשאי פקיד ההערכה לכוף את התשלום עפ"י החוק הנוהג אותה שעה בארץ בענין גביית מסים או כפי שנקבע להלן;

בתנאי כי אם פקיד ההערכה אינו מושל המחוז, יעביר פקיד ההערכה למושל המחוז אשר בו דר החייב במס או אשר בו מנהל הוא את עסקיו, תעודה, בחתימתו המפרטת את סכום פיגוריו המס המגיעים מן החייב במס, עם קבלת התעודה הזאת יגש מושל המחוז לכוף את התשלום עפ"י החוק הנוהג באותה שעה בפלשתינה (א"י) בנוגע לגביית מסים.

(ג) קנס שהוטל עפ"י סעיף זה אין רואים אותו כחלק מן המס ששולם לצורך תביעת שחרור עפ"י כל הוראה מהוראות פקודה זו.

(2) אם ניתן לו לפקיד ההערכה טעם מספיק, רשאי הוא להורות כי יגבו איזה סכום שהוא, פחות מסכום הקנס המלא, ורשאי הוא להגדיל מזמן לזמן את הסכום שהוא הורה לגבותו, במקרה שממשיכין בסירוב לשלם את המס, אך באופן שהסכום הכולל שהוא הורה לגבותו כך לא יהא יותר מעשרים אחוזים מסכום המס שחייבים בתשלומו.

גביית המס לאחר
שניתנה החלטה
בענין התנגדות
או ערעור.

58. מקום שערכו תשלומו של מס, כולו או מקצתו, עד שתתברר התוצאה של הודעת התנגדות או הערעור, הרי המס שנשארו חייבים בו עפ"י ההערכה ואשר נקבע לאחר ההתנגדות או הערעור, הכל לפי הענין, ישולם תוך שלושים יום למן היום שבו קבל האיש המוערך הודעה על המס המגיע ממנו, ואם לא שולם המס תוך מועד זה נוהגין לפי הוראות הסעיף הקודם.

תשלום מס ע"י
אנשים העומדים
לעזוב את הארץ.

59.—(1) מקום שיש לו לפקיד ההערכה, בכל מקרה מסויים, יסוד להאמין שאדם שהוערך במס עלול לעזוב את הארץ לפני שיגיע פרעון המס עפ"י הוראות סעיף 56 של פקודה זו מבלי שישלם את המס, רשאי הוא למסור הודעה בכתב לאותו אדם ובה ידרוש ממנו לשלם את המס תוך מועד שיוגבל בהודעה. משנמסרה

הודעה כזאת יגיע פרעונו של המס כתום המועד שהוגבל כאמור, ואם לא שולם המס ולא ניתנה ערובה לתשלומו כדי הנחת דעתו של פקיד ההערכה גובין את המס מיד באופן שנקבע בסעיף 57 של פקודה זו.

(2) מקום שיש לו לפקיד ההערכה, בכל מקרה מסויים, יסוד להאמין שמס מן הכנסה החייבת במס לא ישולם בסופו של דבר, רשאי הוא בכל עת וכפי שיחייב הענין —

(א) למסור מיד הודעה בכתב לכל אדם ובה ידרוש ממנו להגיש דין וחשבון ולהמציא פרטים נוספים בדבר הכנסה זאת תוך מועד שיפורש באותה הודעה;

(ב) להעריך את האדם בסכום ההכנסה שפורטה בדו"ח ואם לא הוגש דו"ח או אם אין דעתו של פקיד ההערכה נוחה מן הדו"ח, יעריכנו בסכום שימצאנו פקיד ההערכה להוגן;

(ג) למסור הודעה בכתב לאדם המוערך ובה ידרוש ממנו לתת מיד ערובה לתשלום המס שהוערך בו, כדי הנחת דעתו של פקיד ההערכה.

(3) הודעה על כל הערכה שנעשתה בהתאם להוראות סעיף-קטן (2) של סעיף זה תמסר לאיש המוערך, וכל מס שהוערך כך (בהתאם להוראות סעיף-קטן (2) של סעיף זה) יגיע פרעונו עם מסירת דרישה בכתב בחתימת ידו של פקיד ההערכה, ואם לא שולם המס ולא ניתנה ערובה לתשלומו כדי הנחת דעתו של פקיד ההערכה, גובין מיד את המס כפי שנקבע בסעיף 60 של פקודה זו.

(4) כל ששלם את המס בהתאם לדרישה שנמסרה לו ע"י פקיד ההערכה או כל שנתן ערובה לתשלום המס עפ"י סעיף-קטן (2) של סעיף זה, תהא לו זכות התנגדות וזכות ערעור הניתנות בסעיף 52 ובסעיף 53 של פקודה זו והסכום ששולם על ידו יותאם לפי תוצאת ההתנגדות או הערעור.

(5) הוראות סעיף-קטן (2) של סעיף זה לא תפגענה בסמכות המסורה למנהל בסעיף 49 של פקודה זאת.

60. יכול מושל המחוז בשמו הרשמי לתבוע ולגבות את המס בבית משפט מוסמך ולגבות מאת האדם החייב במס הוצאות משפט מלאות כחוב המגיע לממשלת פלשתינה (א"י), ומותר לתבוע את המס ולגבותו גם בדרך הגבייה שנקבעה בסעיף 57 של פקודה זו.

תביעת המס במשפט ע"י מושל המחוז.

חלק יג.—החזרות מס.

61.—(1) אם הוכח להנחת דעתו של פקיד ההערכה כי שלם אדם מס בעד איזו שנת הערכה, אם בדרך ניכוי ואם בדרך אחרת, למעלה מן הסכום שבו יש לחייבו עפ"י דין, יהא אותו אדם זכאי לקבל חזרה את הסכום העודף הנ"ל. כל תביעה להחזרת מס עפ"י סעיף זה תוגש תוך שנתים מסוף שנת ההערכה שהתביעה מתיחסת אליה. על פקיד ההערכה ליתן תעודה על דבר הסכום שצריך להחזירו ועם קבלת התעודה יצוה בית האוצר לשלם בחזרה את הסכום בהתאם לתעודה.

החזרת מס.

(2) פרט לגבי סכומים שיש להחזירם על יסוד התנגדות או ערעור, אין מחזירים מס לשום אדם בעד כל שנת-הערכה שביחס אליה לא הגיש אותו אדם דין וחשבון או שביחס אליה הוערך בסכום למעלה מן הסכום הכלול בדו"ח שלו, בתנאי שקבל הודעה על ההערכה שנעשתה ביחס אליו לגבי אותה שנה: אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד ההערכה כי אי-מסירת דין וחשבון נכון ואמתי לא היתה תוצאה של מעשה תרמית או של מעשה או השמטה זדוניים מצד אותו אדם.

(3) כל הרואה עצמו מקופח ע"י החלטת פקיד ההערכה ביחס לסכום שיש להחזיר לו עפ"י סעיף זה תהא לו אותה זכות ערעור על ההחלטה כאילו ראה עצמו מקופח ע"י הערכה שנעשתה ביחס אליו.

62.—(1) כל אדם ששלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או שהוא חייב לשלם, מס עפ"י פקודה זו בעד כל שנת הערכה על אינה חלק מהכנסתו והוכיח להנחת דעתו של המנהל כי שלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או כי הוא חייב לשלם, בממלכה המאוחדת מס הכנסה בעד אותה שנה ועל אותו חלק של הכנסתו, יהא זכאי לשחרור מן המס ששלם או שהוא חייב לשלם עפ"י פקודה זו על אותו חלק של הכנסתו, בשיעור השווה לסכום שבו עולה דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו על מחצית הדרגה המתאימה של המס הנוהג בממלכה המאוחדת, ואולם אם דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו עולה על הדרגה המתאימה של המס הנוהג בממלכה המאוחדת לא יהא זכאי אלא לשחרור בשיעור של מחצית הדרגה המתאימה של המס הנוהג בממלכה המאוחדת.

(2) לצרכי סעיף זה, הרי תעודה שניתנה ע"י הממונים על קופת הכנסות המסים של הממלכה המאוחדת או שניתנה בשמם של ממונים אלה תתקבל בעדות כדי להוכיח מהי הדרגה המתאימה של מס ההכנסה בממלכה המאוחדת בכל מקרה מסויים.

(3) לצרכי סעיף זה, הביטוי „דרגת המס“, כשהוא מתייחס למס ששולם או שחייבים לשלמו עפ"י פקודה זו, פירושו הדרגה הנקבעת ע"י חילוק סכום המס ששולם או שיש לשלמו בעד השנה (לפני ניכוי סכום-השחרור הניתן עפ"י סעיף זה) בסכום ההכנסה שעליו הוטל לאותה שנה המס ששולם או שיש לשלמו עפ"י פקודה זו, אלא שאם ההכנסה המשמשת נושא לתביעת שחרור עפ"י סעיף זה מחושבת, לפי הוראות פקודה זו, על יסוד סכום שאינו סכום הרווחים הממשיים שנתברר, תיקבע דרגת המס ע"י המנהל.

63.—(1) כל שהוא תושב בארץ ושלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או שהוא חייב לשלם, מס עפ"י פקודה זו בעד כל שנת הערכה על כל חלק של הכנסתו והוכיח להנחת דעתו של המנהל כי שלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או כי הוא חייב לשלם, בעד אותה שנה ועל אותו חלק של הכנסתו, מס הכנסה הנוהג בקיסרות, יהא זכאי לשחרור ממס בפלשתינה (א"י) שהוא שלמו או שהוא חייב לשלמו על אותו חלק של הכנסתו, לפי שעור-השחרור שייקבע כדלקמן:—

(א) אם דרגת המס שבקיסרות אינה עולה על מחצית דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו בארץ, יהא שיעור השחרור שיינתן לו כשיעור דרגת המס שבקיסרות.

שחרור מן המס
לחשבון מס הכנסה
בממלכה המאוחדת.

שחרור לחשבון מס
ההכנסה של
הקיסרות.

(ב) בכל מקרה אחר יהא שיעור השחרור שיינתן לו מחצית מדרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו.

(2) כל שאינו תושב בארץ ושלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או חייב לשלם, מס עפ"י פקודה זו בעד כל שנת הערכה על איזה חלק מהכנסתו והוכיח להנחת דעתו של המנהל כי שלם בדרך ניכוי או בדרך אחרת, או כי הוא חייב לשלם, בעד אותה שנה ועל אותו חלק של הכנסותיו, מס הכנסה הנוהג בקיסרות, יהא זכאי לשחרור מן המס ששלם או שהוא חייב לשלם עפ"י פקודה זו על אותו חלק של הכנסתו לפי שיעור־שחרור שייקבע כדלקמן:—

(א) אם דרגת המס של הקיסרות המתאימה למקרה שלו אינה עולה על דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו, יהא שיעור השחרור שיינתן לו מחצית מדרגת המס של הקיסרות.

(ב) אם דרגת המס בקיסרות המתאימה למקרה שלו עולה על דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו, יהא שיעור השחרור שיינתן לו כדי הסכום שבו עולה דרגת המס המתאימה למקרה שלו עפ"י פקודה זו על מחצית דרגת המס של הקיסרות.

(3) לצרכי סעיף זה, "מס ההכנסה של הקיסרות" פירושו כל מס הכנסה המוטל עפ"י כל חוק הנוהג בכל חלק מהדומיניונים של הוד מלכותו (פרט לממלכה המאוחדת או לפלשתינה (א"י)) או בכל מקום הנתון לחסותו של הוד מלכותו או בכל ארץ שהוד מלכותו קבל עליה מנדט מטעם חבר הלאומים, המתנהל ע"י ממשלת הוד מלכותו בממלכה המאוחדת:

בתנאי שבית המחוקקים באותו חלק, מקום או באותה ארץ קבע הוראות למתן שחרור ביחס למס שהוטל על הכנסה גם באותו חלק או אותו מקום או אותה ארץ וגם בפלשתינה (א"י) באופן הנראה למנהל כשחרור מקביל לשחרור הניתן עפ"י סעיף זה.

(4) לצרכי סעיף זה, מחשבין את דרגת המס עפ"י פקודה זו באופן שנקבע בסעיף־קטן (3) של הסעיף הקודם של פקודה זו וכן יהיו מחשבין את דרגת המס של הקיסרות.

(5) אם היה אדם תושב במשך איזו שנת הערכה גם בפלשתינה (א"י) וגם בחלק, במקום או בארץ שנוהג בהם מס הכנסה של הקיסרות, רואין אותו לצורך סעיף זה כאילו הוא תושב באותו מקום שבו גר במשך התקופה הארוכה ביותר באותה שנה.

חלק יד — עברות ועונשין.

64. כל אדם האשם בעברה על פקודה זו או כל המפר או שאינו ממלא אחרי כל הוראה מהוראות פקודה זו או כל תקנה שהותקנה על פיה אשר לא נקבע לה במפורש שום עונש אחר, יהא צפוי בצאתו חייב בדינו לקנס של חמשים פונט ואם לא ישלם את הקנס, יהא צפוי למאסר לא יותר משלושה חדשים.

65. כל אדם אשר בלי סבה מספקת —

(א) אינו ממלא דרישות הודעה שניתנה לו עפ"י פקודה זו; או

עונש על עברות.

עונשו של מי שאינו ממלא אחר הודעה.

(ב) אינו מופיע בתשובה להודעה שניתנה לו עפ"י פקודה זו או משהופיע אינו עונה על כל שאלה שהוצגה לפניו כחוק,

יאשם בעברה ויהא צפוי, בצאתו חייב בדין, לקנס לא יותר מחמשים פונט, ואם לא ישלם את הקנס, למאסר לא יותר משלשה חדשים ולקנס נוסף של לא יותר מחמש מאות מיל בעד כל יום של אי־תשלום לאחר החיוב בדין.

66.— (1) כל אדם אשר בלי סבה מספקת —

(א) עורך דו"ח בלתי נכון מתוך שהוא משמיט איזו הכנסה, או רושם אותה הכנסה בפחות משעורה הנכון, או

(ב) מוסר כל ידיעה בלתי נכונה ביחס לכל דבר או ענין הנוגע לחיובו הוא או לחיובם של אדם אחר או של שותפות בתשלום מס —

יאשם בעברה ויהא צפוי, בצאתו חייב בדין לקנס לא יותר ממאה פונט ופי שנים מסכום המס שהופחת עקב הדו"ח או הידיעה הבלתי נכונים, או שהיו מפחיתים אותו אילו נתקבלו הדו"ח או הידיעה כנכונים.

(2) שום אדם לא יהא צפוי לעונש עפ"י סעיף זה אלא אם הוגשה הקובלנא על אותה עברה בשנת ההערכה שבה או שביחס אליה נעשתה העברה או תוך שלוש שנים לאחר תום השנה ההיא.

(3) רשאי פקיד ההערכה למחול כל עברה עפ"י סעיף זה ורשאי הוא, לפני מתן פסק־הדין, להפסיק כל משפט עפ"י סעיף זה או לותר עליו.

67.— (1) כל העושה אחד המעשים דלקמן ביודעין ומתוך כוונה להשתמט ממס או לעזור לאדם אחר להשתמט ממס —

(א) משמיט מדו"ח שהוגש עפ"י פקודה זו כל הכנסה שהיתה צריכה להיות כלולה בו; או

(ב) מוסר כל הודעה כוזבת או רשימה כוזבת בכל דו"ח שהוגש עפ"י פקודה זו; או

(ג) משיב תשובה כוזבת, בין בעל פה ובין בכתב, לכל שאלה או דרישה לפרטים אשר נשאלה או נדרשה בהתאם להוראות הפקודה הזאת; או

(ד) מכין או מחזיק או מרשה להכין או להחזיק כל פנקסי־חשבון כוזבים או מסמכים כוזבים אחרים או מוסיפם או מרשה לזייפם; או

(ה) משתמש בכל תרמית או בכל תחבולה שהיא או מרשה להשתמש בכל תרמית או תחבולה שהיא.

יאשם בעברה ועל כל עברה כזאת יהא צפוי, בצאתו חייב בדינו, לקנס לא יותר ממאתים פונט ופי שלושה מסכום המס שהוא חייב בו עפ"י הפקודה הזאת לשנת ההערכה אשר בה או לשמה נעשתה העברה, או למאסר לא יותר מששה חדשים או גם לאותו מאסר וגם לאותו קנס.

עונש בעד עריכת דוחות בלתי־נכונים וכו'.

הוראות עונשין בנוגע לתרפית וכו'.

(2) רשאי פקיד ההערכה למחול כל עברה עפ"י סעיף זה, ורשאי הוא לפני מתן פסק הדין, להפסיק כל משפט עפ"י סעיף זה או לותר עליו.

68. הגשת תביעה משפטית להטלת עונש, קנס או מאסר, או עצם הטלת עפ"י הפקודה הזאת לא ישחררו אדם מכל אחריות לתשלום המס שהוא חייב בו או יוכל להיות חייב בו.

יש לשלם את המס למרות כל פעולה משפטית להטלת עונשיו וכו'.

69. הוראות הפקודה הזאת לא תפגענה בכל תביעות פליליות עפ"י כל פקודה אחרת או עפ"י כל חוק אחר.

ההוראות לא תפגענה בחביעה הפלילית.

חלק טו—הסמכות להתקין תקנות.

70. הנציב העליון במועצתו רשאי מזמן לזמן להתקין תקנות בדרך כלל לביצוען של הוראות הפקודה הזאת וביחוד רשאי הוא לקבוע בתקנות אלה הוראות לענינים דלקמן:—

הסמכות להתקין תקנות.

(א) טופסי הדו"חות, התביעות, החשבונות והמודעות עפ"י הפקודה הזאת;

(ב) ניכוי המס ותשלומו במקור התשלום של משכורות ופנסיות שמשלמין מתוך קופת ההכנסות של פלשתינה (א"י);

(ג) כל אותם הענינים שפקודה זו מתירה לקבוע הוראות בהן.

הרולד מק־מיכאל
נציב עליון.

22 באוגוסט, 1941.